

Atebion i Gwestiynau nas cyrhaeddwyd yn y Cyfarfod Llawn
Answers to Questions not reached in Plenary
24/01/2007

[R] *yn nodi bod yr Aelod wedi datgan buddiant.*

[R] signifies that the Member has declared an interest.

[W] *yn nodi bod y cwestiwn wedi'i gyflwyno yn Gymraeg.*

[W] signifies that the question was tabled in Welsh.

Cynnwys
Contents

- 1 Cwestiynau am Lywodraeth Leol i'r Gweinidog Cyllid
Questions on Local Government to the Finance Minister
- 2 Cwestiynau i'r Gweinidog dros Addysg, Dysgu Gydol Oes a Sgiliau
Questions to the Minister for Education, Lifelong Learning and Skills

Cwestiynau am Lywodraeth Leol i'r Gweinidog Cyllid
Questions on Local Government to the Finance Minister

Ailbrisió Gwerthoedd Eiddo
Re-evaluating Property Values

Q11 David Melding: Will the Minister make a statement on the future re-evaluation of property values for the council tax? OAQ1048(LGP)

The Finance Minister (Sue Essex): No date has yet been fixed for the next general revaluation of domestic properties in Wales. However, the Local Government Act 2003 requires that the next revaluation is carried out within 10 years of the last one, which was in 2005.

Q11 David Melding: A wnaiff y Gweinidog ddatganiad am ailbrisió gwerthoedd eiddo ar gyfer y dreth gyngor yn y dyfodol? OAQ1048(LGP)

Y Gweinidog Cyllid (Sue Essex): Ni osodwyd dyddiad eto ar gyfer ailbrisió gwerthoedd eiddo domestig yng Nghymru. Fodd bynnag, mae Deddf Llywodraeth Leol 2003 yn ei gwneud yn ofynnol i'r ailbrisió nesaf ddigwydd cyn pen 10 mlynedd ar ôl yr un blaenorol, a gafwyd yn 2005.

Gwella Gwasanaethau Cyhoeddus
Improving Public Services

Q12 Elin Jones: A wnaiff y Gweinidog ddatganiad am effeithiolrwydd polisiâu Llywodraeth Cynulliad Cymru ar gyfer gwella gwasanaeth cyhoeddus yng Ngheredigion? OAQ1056(LGP)

Sue Essex: The First Minister drew attention to the wide-ranging achievements of the Assembly Government in improving public services across the board in his First Minister's report for 2006. We have set out

Q12 Elin Jones: Will the Minister make a statement on the effectiveness of Welsh Assembly Government policies in improving public services in Ceredigion? OAQ1056(LGP)

Sue Essex: Yn ei adroddiad ar gyfer 2006, tynnodd y Prif Weinidog sylw at lwyddiannau ystod-eang Llywodraeth y Cynulliad wrth wella gwasanaethau cyhoeddus yn gyffredinol. Yr ydym wedi

the next phase of our reforms in 'Delivering Beyond Boundaries', our response to the Beecham review.

nodi camau nesaf ein diwygiadau yn 'Cyflawni ar draws Ffiniau', sef ein hymateb i adolygiad Beecham.

*Tynnwyd cwestiwn 13 yn ôl.
Question 13 is withdrawn.*

Benthyca Darbodus Prudential Borrowing

Q14 Peter Black: Will the Minister make a statement on prudential borrowing by local authorities? OAQ1079(LGP)

Q14 Peter Black: A wnaiff y Gweinidog ddatganiad am fenthyca darbodus gan awdurdodau lleol? OAQ1079(LGP)

Sue Essex: The prudential system for local authority capital finance was introduced in April 2004 and enables authorities to determine their own levels of affordable borrowing for capital expenditure. Universally welcomed by local authorities, over the last two financial years, borrowing of £30.5 million and £62.5 million has been undertaken for additional capital investment.

Sue Essex: Cyflwynwyd y drefn ddarbodus ar gyfer cyllid cyfalaf yr awdurdodau lleol ym mis Ebrill 2004 ac mae hyn yn galluogi'r awdurdodau i benderfynu'u lefelau benthyca eu hunain ar gyfer gwariant cyfalaf. Cafodd hyn groeso gan yr awdurdodau lleol yn gyffredinol a thros y ddwy flynedd ariannol diwethaf, benthycwyd £30.5 miliwn a £62.5 miliwn ar gyfer buddsoddi cyfalaf ychwanegol.

Cefnogi Cynghorau Cymuned Supporting Community Councils

Q15 Karen Sinclair: Will the Minister make a statement about supporting community councils in Wales? OAQ1032(LGP)

Q15 Karen Sinclair: A wnaiff y Gweinidog ddatganiad am gefnogi cynghorau cymuned yng Nghymru? OAQ1032(LGP)

Sue Essex: Assembly Government policy aims to enhance the role, functions and potential of community and town councils as locally elected statutory bodies. Measures under way include the sponsorship of One Voice Wales; the development of a toolkit and model charter to facilitate effective working relationships with unitary authorities; and a national training strategy.

Sue Essex: Nod polisiau Llywodraeth y Cynulliad yw mireinio swyddogaeth, gwaith a photensial cynghorau cymuned a chynghorau tref fel cyrff statudol a etholir yn lleol. Ymhlith y mesurau sydd ar y gweill mae nawdd i Un Llais i Gymru; datblygu pecyn cymorth a siarter model i hyrwyddo perthynas gwaith â'r awdurdodau unedol; a strategaeth hyfforddi genedlaethol.

Cwestiynau i'r Gweinidog dros Addysg, Dysgu Gydol Oes a Sgiliau Questions to the Minister for Education, Lifelong Learning and Skills

Y Gyllideb Addysg The Education Budget

Q2 Leanne Wood: Will the Minister make a statement on the education budget for Rhondda Cynon Taf local education authority? OAQ1200(ELL) *Transferred for written answer.*

C2 Leanne Wood: A wnaiff y Gweinidog ddatganiad am y gyllideb addysg ar gyfer awdurdodau addysg lleol Rhondda Cynon Taf? OAQ1200(ELL) *Trosglwyddwyd i'w ateb yn ysgrifenedig.*

The Minister for Education, Lifelong Learning and Skills (Jane Davidson):

Funding for school budgets is provided through the local government revenue settlement. Rhondda Cynon Taf received £305.8 million in revenue support grant this year, and will receive £319.4 million in 2007-08, an increase of 4 per cent. The authority is responsible for distributing funding to schools according to its local funding formula.

*Atebwyd cwestiynau 3 i 7 yn y Cyfarfod Llawn.
Questions 3 to 7 were answered in Plenary.*

**Llwybrau Dysgu Galwedigaethol
Vocational Learning Routes**

Q8 Karen Sinclair: What action is being taken to promote the take-up of vocational learning routes in Wales? OAQ1189(ELL)
Transferred for written answer.

Jane Davidson: I have appointed a vocational skills champion to work with employers, schools and colleges. My 14-19 Learning Pathways programme greatly strengthens work-related learning, including the work-focused learning pathways that combine study in school with hands-on work experience. The Welsh baccalaureate also requires learners to have work-related experiences.

*Atebwyd cwestiwn 9 yn y Cyfarfod Llawn.
Question 9 was answered in Plenary.*

**Prydau Ysgol
School Meals**

C10 Elin Jones: A wnaiff y Gweinidog ddatganiad am brydau ysgol? OAQ1194(ELL) *Trosglwyddwyd i'w ateb yn ysgrifenedig.*

Y Gweinidog dros Addysg, Dysgu Gydol Oes a Sgiliau (Jane Davidson):

Darperir arian i ysgolion drwy setliad refeniw llywodraeth leol. Cafodd Rhondda Cynon Taf £305.8 miliwn fel grant cynnal refeniw eleni, a bydd yn cael £319.4 miliwn yn 2007-08, sef cynnydd o 4 y cant. Mae'r awdurdod yn gyfrifol am ddsbarthu arian i ysgolion yn ôl ei fformiwla ariannu leol.

C8 Karen Sinclair: Pa gamau sy'n cael eu cymryd i annog pobl i ddilyn llwybrau dysgu galwedigaethol yng Nghymru? OAQ1189(ELL) *Trosglwyddwyd i'w ateb yn ysgrifenedig.*

Jane Davidson: Yr wyf wedi penodi hyrwyddwr sgiliau galwedigaethol i weithio gyda chyflogwyr, ysgolion a cholegau. Mae fy rhaglen Llwybrau Dysgu 14-19 yn atgyfnerthu'r dysgu hwnnw sy'n gysylltiedig â gwaith, gan gynnwys y llwybrau dysgu hynny sy'n canolbwyntio ar waith lle cyfunir astudio yn yr ysgol â phrofiad ymarferol. Mae bagloriaeth Cymru hefyd yn gofyn bod disgyblion yn cael profiadau sy'n gysylltiedig â gwaith.

Jane Davidson: Daeth cyfnod ymgynghori 'Blas am Oes' i ben ar 31 Hydref 2006. Mae'r ymatebion wrthi'n cael eu dadansoddi ac fe'u defnyddir yn sylfaen i ddatblygu cynllun gweithredu i'w lansio yn yr haf. Mae pecyn ariannu o £4.3 miliwn yn ei le i gefnogi awdurdodau lleol ac ysgolion wrth iddynt hyrwyddo gwelliannau mewn bwyd ysgol.

Jane Davidson: The 'Appetite for Life' consultation period ended on 31 October 2006. Responses are currently being analysed and will inform the development of the action plan, to be launched in the summer. A £4.3 million-worth funding package is in place to support local authorities and schools in driving forward improvements to school food.

*Atebwyd cwestiynau 11 a 12 yn y Cyfarfod Llawn.
Questions 11 and 12 were answered in Plenary.*

Cludiant Ysgol School Transport

Q13 Janet Davies: Will the Minister make a statement on school transport in South West Wales? OAQ1207(ELL)

C13 Janet Davies: A wnaiff y Gweinidog ddatganiad am gludiant ysgol yng Ngorllewin De Cymru? OAQ1207(ELL)

Jane Davidson: The Education Act 1996, as amended, places responsibility on local education authorities to provide free home-to-school transport for children of compulsory school age who live further than statutory walking distances. Authorities may decide what post-16 transport arrangements to offer, but there is no entitlement to free transport for those learners.

Jane Davidson: Mae Deddf Addysg 1996, fel y'i diwygiwyd, yn gosod cyfrifoldeb ar awdurdodau addysg lleol i ddarparu cludiant rhwng y cartref a'r ysgol yn rhad ac am ddim i blant sydd o oedran ysgol orfodol ac sy'n byw ymhellach na'r pellterau cerdded statudol. Caiff yr awdurdodau benderfynu pa drefniadau ôl-16 i'w cynnig, ond nid oes gan y dysgwyr hynny hawl i gael cludiant am ddim.

Datblygu Cynaliadwy Sustainable Development

Q14 Carl Sargeant: What plans does the Minister have to include education for sustainable development and global citizenship as part of the national curriculum? OAQ1216(ELL)

C14 Carl Sargeant: Pa gynlluniau sydd gan y Gweinidog i gynnwys addysg ar gyfer datblygu cynaliadwy a dinasyddiaeth fyd-eang fel rhan o'r cwricwlwm cenedlaethol? OAQ1216(ELL)

Jane Davidson: Education for sustainable development and global citizenship is not a discrete subject in the school curriculum in Wales. However, there is a range of opportunities for schools to develop this area within the subject orders. These opportunities have been strengthened in the proposed curriculum, which is out to consultation until 30 March 2007.

Jane Davidson: Nid yw addysg ar gyfer datblygu cynaliadwy a dinasyddiaeth fyd-eang yn bwnc ar wahân yng nghwricwlwm ysgolion Cymru. Mae ystod o gyfleoedd, fodd bynnag, i ysgolion ddatblygu'r maes hwn o fewn gofynion y pynciau. Atgyfnerthwyd y cyfleoedd hyn yn y cwricwlwm arfaethedig sy'n destun ymgynghoriad tan 30 Mawrth 2007.

Hyfforddi Athrawon Teacher Training

Q15 Mark Isherwood: Will the Minister make a statement on teacher training for

C15 Mark Isherwood: A wnaiff y Gweinidog ddatganiad am hyfforddi

special educational needs? OAQ1212(ELL)

athrawon ar gyfer anghenion addysgol
arbennig? OAQ1212(ELL)

Jane Davidson: Qualified teacher status standards require trainee teachers to understand their responsibilities under the special educational needs code of practice. Higher education institutions provide specialist postgraduate SEN training for teachers, as well as specialist courses such as mandatory qualifications in hearing impairment and visual impairment, available at University of Wales, Newport.

Jane Davidson: Mae safonau statws athro cymwysedig yn gorchymyn bod athrawon dan hyfforddiant yn deall eu cyfrifoldebau o dan god ymarfer anghenion addysgol arbennig. Mae sefydliadau addysg uwch yn darparu hyfforddiant AAA arbenigol i ôl-raddedigion, yn ogystal â chyrsgiau arbenigol megis cymwysterau gorfodol mewn nam ar y clyw a nam ar y golwg, sydd ar gael ym Mhrifysgol Cymru, Casnewydd.